

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E - b)

Limba și literatura maghiară maternă

MODEL

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Tóth Árpád: Esti kertben...

*Esti kertben ülünk
Hallgatag,
Csend csobog körülünk,
Halk patak,
Mint szomoru fűzfák szelid domboldalban,
Halk patakra halkan
Hajlanak.*

*Fönt a szép ezüst ég
S hold lobog,
Istenem, leszünk még
Boldogok?
Kebleden a fejem:
Jó volna örökké ezen a kis dombon
Szivedet hallgatnom,
Hogy dobog.*

1913

- Milyen vershelyzetet jelenít meg a cím? Hogyan alakulnak át a konkrét térelemek elvont jelentések hordozóivá a vers szövegében? 5 pont
- Mi jellemzi a vers hangulatát? Indokolja válaszát, figyelve a képekre, stílusra, valamint sorokra, mondatokra, írásjelhasználatra is! 5 pont
- Milyen szerepük van a zeneiségre utaló eszközöknek a vers hangulatiságának megteremtésében? 5 pont
- Milyen szerelmi élményt mutat be a költemény? 5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Az embernek szüksége van szerepekre. Szerep nélkül rosszul érzi magát, szinte nem is létezik. Mert a szerep ad tartalmat az életnek. Ki vagyok én? Mi a szerepem ebben a világban? Csak tengődöm itt céltalanul, vagy van valami „szerepem”? Vannak persze szerepek: az anyáé, az apáé, a főnöké, a beosztotté, az ivócímboráé, a taxisofőré. De nincs elegendő jó és fontos és tartalmas szerep. Életünk fájdalmasan szerephiányos. A jó társadalomban sok a szerep, a rosszban kevés, s a mai modern világban ez utóbbi a gyakoribb.

Miként reagálunk erre? – Lázasan folyik a szerepkeresés. Szerepeket kínál a politika, a gazdaság, a kultúra, a divat, a diszkó, a baráti kör, a kocsma... De mindez nem elég, s ez a hiány a televízió sikerének az egyik forrása, amely szerepek sokaságát kínálja minden nap, igaz, ezek csak virtuális szerepek. A pamlagon elnyúlva átélhetem a gonosz, a hős, az ördög, az angyal, Napóleon és Kutuzov, Danton és XVI. Lajos, Schuhmacher és Boris Becker, Julia Roberts és Bruce Willis szerepét. Jobb volna, persze, ha abban segítene a televízió, hogy az ember olyan szerepet alakíthasson ki magának, amellyel megtalálja a helyét a világban, de erre még nem sok példa van. Egyelőre csak kóválygunk. Nem sok szerep keres egy szerzőt, hanem sok ember keres egy-egy szerepet. Korábban, a hagyományos kultúrákban ebből a szempontból könnyebb dolga volt az embernek. Volt egy nagy szerző, egy nagy szerepíró, az Úristen, aki megmondta mindenkinek, hogy mi a szerepe itt a Földön. Ma mindenkinek magának kell megtalálnia a szerepét. Ha így nézzük a dolgot, akkor azt mondhatjuk, hogy jó volna, ha a világ színház volna. Mert akkor volna mindenkinek szerepe. Boldog, irigylésre méltó az az ember, aki az életben megtalálta a maga szerepét.

(Hankiss Elemér: Katarzis-igény és szerephiány.
https://nemzetiszinhas.hu/uploads/files/folyoirat/nm_II_5.pdf)

- a. Mivel indokolja Hankiss Elemér a következő kijelentését: „Életünk fájdalmasan szerephiányos”? Válaszoljon a szöveg alapján! 5 pont
- b. Mi a televízió sikerének titka a szerepkeresés szemszögéből? 5 pont
- c. Milyen szövegtípusba sorolható a szöveg? Indokolja válaszát! 5 pont
- d. Érveljen 10-15 mondatban a következő kijelentés igazságtartalma mellett/ellen: Az embernek szüksége van szerepekre. 10 pont
- Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás 5 pont
- Megjegyzés:** A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **Családi értékrend az epikában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (**Jókai Mór: Az arany ember, Móricz Zsigmond: Sárarany, Kosztolányi Dezső: Édes Anna, Pacsirta vagy más olvasott mű**) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a. a választott epikus mű műfaji sajátosságai 5 pont
- b. a műbeli család(ok) jellemzése 5 pont
- c. a kommunikáció szerepe a műben 5 pont
- d. értékrendek ütközése 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.